

[Hartvig Frisch.]

vidt alle Opportunister, og det ligger der ogsaa i de Ord, den højtærede Udenrigsminister sagde: Vi er alle under Anklage, men der er en meget stor Forskel paa dem, der var Tvangsopportunister, og dem, der var Lystopportunister. Med de første, dem, der handlede under Tvang, mener jeg alle, der var stillet paa en Post i offentlig Ger-ning, og som under de Vilkaar, der var budt os ved Kapitulationen, maatte handle paa deres Folks Vegne og ogsaa maatte tage den Spot og Spe og Haan og Foragt, der kunde blive Følgen deraf. Det er dem, jeg kalder Tvangsopportunister, men vi havde jo ogsaa en anden Type herhjemme, det var dem, der styrtede til det tyske Gesandtskab, det var dem, der søgte økonomisk Fordel, det var dem, der bød sig til, aa enhver Maade, og som ikke var i en saadan Stilling, at de var nødt til at søge til disse Steder eller gribe efter disse Fordele. Dette havde efter min Mening den danske Befolkning under Besættelsestiden et overordentlig skarpt Blik for. De erkendte meget vel denne Forskel, og derfor er det en grov Fortegning, naar man nu fra en vis Side prøver at hidse dette Folk op til det, de kalder en fortsat Modstand. Nu er det ikke mere Modstand mod Tyskerne, men i Virkeligheden mod alle os almindelige Danske. Dette er en grov Fortegning af de faktiske Forhold, hvorunder vi levede under Besættelsen, af de Problemer, som vi fra vor Side virkelig løste, og hvorved vi dannede den faste Grund, hvorpaa Undergrundskampen kunde føres her i Danmark. Det var nemlig de tre første Aar, der gjorde det muligt, at det danske Folk kunde gaa ud af den tyske Besættelse, som vi gjorde det, og at man har kunnet vise Verden en Indsats baade ved Valget i 1943 og ved den militære Sabotage, som blev udført.

Bøgholm: Efter Krigsaarenes lukkede Verden ligger der nu en aaben Verden for os, og ingen vil vel tvivle om, at der venter dansk Foretagsomhed vældige Opgaver ude i et Europa, hvor Byer ligger i Ruiner og Ødelæggelser er foretaget paa saa mange Omraader. Mere end nogen Sinde tidligere vil der vel i den Tid, vi gaar ind i, kunne blive Brug for en nordisk Indsats i det store aandelige og materielle Genrejsningsarbejde, der nu staar for.

Vi gaar ind i en ny Tid og i en ny Verden. Ingen kender i Dag dens afgørende Love, og ingen kan overse dens Muligheder. Det er paa denne Baggrund, den højtærede Udenrigsminister lægger Forslag til Lov om Ny-

ordning og Udvidelse af Udenrigstjenesten paa Rigsdagens Bord.

Min Gruppe hilser med megen Tilfredshed det Forslag, der nu er forelagt, og vi tilsiger vor Støtte til en hurtig og velvillig Behandling. Det vil give Danmark Repræsentation en Række Steder, hvor vi mangler det i Dag. Det er muligt, at nogle dertil vil sige: Ja, men ogsaa efter den første Verdenskrig gennemførte vi, ved Reformen af 1921, en Udvidelse af vor Udenrigstjeneste, og da saa nedadgaaende Konjunkturer satte ind, maatte vi opgve denne Udvidelse. For mig vil dette ikke være nogen Indvending. For det første staar vi i Dag, hvad Ordføreren for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, rigtigt gjorde opmærksom paa, ikke over for en Udvidelse i nær samme Omfang som i 1921. For det andet synes der nu at være større Mulighed for gennem en smidig Konjunkturpolitik at udligne op- og nedadgaaende Perioder, og endelig vil det efter nogle Aars Forløb være muligt at se, paa hvilke Pladser der ligger de virkelige danske Interesser, og paa hvilke ikke, og at indrette sig derefter, hvis en Indskrænkning skulde blive nødvendig. Det vil derfor efter min Opfattelse altid være rigtigt netop ved et Tidsskifte at udvide Udenrigstjenesten og derigennem fastlægge Mulighederne for et dansk Eksportfremstød ud over Verden.

I fransk Politik er det ofte saadan, at man ved Indgangen til Behandlingen af et Lovforslag definerer Lovforslagets Formaal. Hvis man vil definere den danske Udenrigspolitik Formaal, maatte det vel blive Sikring af vort Lands Frihed, dets Uafhængighed inden for de givne Grænser og dets Fred samt Varetagelsen af Danmarks Interesser ud over Verden. Udenrigspolitik bygger og maa altid bygge paa de politiske og økonomiske Magtforhold, der raader i Verden, og det vil derfor altid være nødvendigt ved Organisationen af Udenrigstjenesten at tage det allervideste Hensyn hertil. Den første Verdenskrig førte til Skabelse af en Række nye Nationalstater, idet hver Nation fik Ret til at leve sit eget statslige Liv. Dermed fulgte, i nogle Aar i hvert Fald, en vis teoretisk Ligeberettigelse mellem Staterne. Den anden Verdenskrig har ført til, at Stormagtsperioden er ved at blive afløst af Verdensrigernes Tidsalder. Begge de kontinentale europæiske Stormagter, Frankrig, der er med blandt de allierede Magter, Tyskland, der er overvundet, har tabt Position over for Verdensrigerne i Øst og Vest. Ogsaa paa anden Maade er Forholdene derude i Dag ganske afgjort: